

PRIEKUĻU NOVADA LIEPAS PAGASTA TERITORIJAS PLĀNOJUMA 2005.-2017.G. GROZĪJUMU VIDES PĀRSKATA KOPSAVILKUMS

Vides pārskats ir izstrādāts Priekuļu novada Liepas pagasta teritorijas plānojuma 2005.-2017.gadam grozījumiem, izvērtējot teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas karti un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus.

2010.gada 18.augustā Vides pārraudzības valsts birojs pieņēma lēmumu Nr.28 par stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu Liepas pagasta teritorijas plānojuma grozījumiem. Izstrādājot Vides pārskata projektu notika konsultācijas ar Vides pārraudzības valsts biroju, iesaistītajām institūcijām un Priekuļu novada pašvaldības darbiniekiem. Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) mērķis ir izvērtēt sagaidāmo ietekmi uz vidi saistībā ar Priekuļu novada Liepas pagasta teritorijas plānojuma 2005.-2017.gadam grozījumu realizāciju. Vides pārskata projektu sagatavoja SIA „Reģionālie projekti” un tas ir sagatavots saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un MK noteikumiem Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. Sabiedrības informēšanai par teritorijas plānojuma grozījumu un Vides pārskata izstrādi, notika sabiedriskā apspriešana saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādē tika iesaistīti pašvaldības darbinieki.

Plānošanas dokumenta izstrādes mērķis ir dabas un cilvēka saimnieciskās darbības interešu saskaņošana - teritorijas ekonomiskās attīstības un dabas un kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanas līdzsvarošana, labvēlīgu dzīves un darba apstākļu nodrošināšana vietējiem iedzīvotājiem, sakārtojot un modernizējot apdzīvoto vietu inženiertehnisko infrastruktūru, attīstot tautsaimniecību, uzņēmējdarbību, tradicionālo un netradicionālo lauksaimniecību un tūrismu, racionāli izmantojot pagasta dabas resursus saskaņā ar vides aizsardzības prasībām.

Teritorijas plānojuma grozījumi izstrādāti, lai optimāli nodrošināt teritorijas izmantošanas organizāciju, ar galveno mērķi - pamatojoties uz teritorijas plānojuma grozījumu darba uzdevumu un fizisko un juridisko personu iesniegumiem/priekšlikumiem, mainīt atsevišķu zemesgabalu plānoto (atļauto) izmantošanu un izmantošanas nosacījumus (teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus). Galvenie uzdevumi:

- paredzēt iespēju apgūt derīgo izrakteņu (kvarca smiltis, māls, kūdra) krājumus Liepas pagasta ziemeļaustrumu daļā;
- izņemt no teritorijas plānojuma sadaļu par nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijām, atbilstoši grozījumiem MK noteikumos;
- noteikt kārtību kādā pieļaujama lauksaimniecības un apbūves zemju transformācija par mežsaimniecības zemēm;
- diferencēt lauksaimniecības zemes, nosakot gadījumus, kad to transformāciju par mežsaimniecības zemēm nepieciešams pamatot ar detālpilnplānojumu (meliorācijas sistēma, lieli lauksaimniecības zemju nogabali, utt.);
- respektēt aktu grozījumus, gala redakcijā samazinot atsauces uz konkrētiem normatīviem aktiem;
- teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos paredzēt sadaļu par elektronisko sakaru infrastruktūras (t.sk. torņiem) objektiem;
- diferencēt zemes gabalu minimālās platības veidojot jaunus apbūves gabalus ārpus apdzīvotām vietām¹.

¹ ar Priekuļu novada domes 11.03.2010. lēmumu (sēdes protokols Nr.5., §2., apstiprinātā Darba uzdevuma teritorijas plānojuma grozījumu izstrādei 1.-7.punkti

Vides stāvoklis Priekuļu novada Liepas pagastā vērtējams kā salīdzinoši labs, taču atsevišķās jomās, kā, piemēram, atkritumu apsaimniekošanā stāvoklis jāuzlabo. Turpmāk jāpievērš uzmanība dabas tādai izmantošanai, lai tā būtu patīkama dzīvei un atpūtai arī turpmāk, lai gūtu ienākumus no tūristiem un atpūtniekiem. Teritorijas plānojuma grozījumi paredz uzturēt līdzšinēji maznozīmīgo slodzi uz vidi un to samazināt, paaugstinot labiekārtojuma līmeni un komunālās infrastruktūras efektivitāti (ūdensapgāde un kanalizācija, atkritumu apsaimniekošana), veicinot jaunu pieslēgumu veidošanu centralizētajiem ūdensapgādes tīkliem.

Kā teritorijas, kurās plānojuma rezultātā var tik pieļautas nozīmīgas ietekmes ir noteiktas:

- īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti;
- lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstības teritorijas;
- īpašas dabas resursu izmantošanas teritorijas;
- blīvas apbūves (ciemu) teritorijas.

Vērtējot teritorijas plānojuma grozījumos plānotās saimnieciskās aktivitātes, veidojas priekšstats par jomām, kurām būtu jāpievērš uzmanība:

- plānotās saimnieciskās darbības – derīgo izrakteņu ieguves un apmežošanas sabalansēšana ar dabas aizsardzības interesēm;
- esošo blīvi apdzīvoto vietu apsaimniekošana, jaunu apbūves teritoriju veidošanās;
- kanalizācijas un ūdensapgādes sistēmas efektivitātes paaugstināšana;
- atkritumu saimniecības sakārtošana;
- pamesto un neapsaimniekoto urbumu konkretizēšana, apzināšana un tamponēšana;
- sabiedrības izglītošana par videi draudzīgu rīcību un resursu apsaimniekošanu.

Lai samazinātu teritorijas plānojuma grozījumos paredzēto darbību ietekmi uz apkārtējo vidi, tiek paredzēta vesela virkne dažādu pasākumu – aizsargjoslas (atbilstoši LR „Aizsargjoslu likumam”), teritoriju izmantošanas ierobežojumi īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, ierobežojumi lauksaimniecības un meža zemju izmantošanai, ierobežojumi ražošanas teritorijās un derīgo izrakteņu ieguves karjeru teritorijās un nosacījumi kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai, kas gan tieši, gan netieši samazinās slodzi uz vidi un mazinās darbības negatīvo ietekmi. Pie šādiem pasākumiem teritorijas plānojumā atrodami sekojoši nosacījumi.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumiem netiek piedāvāti alternatīvie varianti. Izstrādājot Liepas pagasta teritorijas plānojumu, netiek paredzēts, ka īstenojot plānošanas dokumentu – Liepas pagasta teritorijas plānojuma grozījumus, tiks negatīvi ietekmētas *Natura 2000* teritorijas, un tādēļ kādi kompensējošie pasākumi nav nepieciešami.

Saistībā ar plānošanas dokumenta – Liepas pagasta teritorijas plānojuma grozījumu īstenošanu nav paredzamas pārobežu ietekmes.

Lai izvērtētu plānošanas dokumenta – Liepas pagasta teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringu teritorijā nav paredzēts realizēt kādus īpašus pasākumus. Vides stāvokļa novērošanai paredzēts izmantot monitoringa punktus saskaņā ar vides nacionālā monitoringa programmu.

Kopumā ir jāsecina, ka teritorijas plānojumā ir ievērota pastāvošā vides likumdošana, un tiek ievēroti noteikumi, kas galvenokārt saistīti ar īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un aizsargjoslām. Galvenie teritorijas attīstības uzdevumi ir veicināt ekonomisko attīstību, celt

iedzīvotāju labklājības līmeni, uzlabot satiksmes un komunikācijas iespējas, kā arī saglabāt un attīstīt dabas vidi.

Lai noteiktu teritorijas plānojuma turpmāko grozījumu un papildinājumu nepieciešamību, ir veicams teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings. Vides pārskatā situācijas uzlabošanai vides jomā tiek piedāvāti secinājumi un ieteikumi, kas palīdzētu pašvaldības darbībā tieši vides kvalitātes uzlabošanā. Tiek dots arī indikatoru apkopojums, kurš būtu jāņem vērā, kad tiks izstrādāts monitoringa ziņojums, kurš būs jāiesniedz Vides pārraudzības valsts birojā attiecīgajos gados. Katrā no nodaļām tiek dots raksturojums attiecīgajai vides problēmai, kā arī sniegti ieteikumi šo iespējamo ietekmju samazināšanai, svarīgi ir pašvaldībai plānot un domāt par vides problēmām tieši ilgtermiņā, plānojot attiecīgās darbības pašvaldībā arī paredzēt vides problēmas, kuras varētu rasties ilgtermiņā šo plānoto darbību rezultātā un pieņemt attiecīgos lēmumus, darbības, kas varētu šīs ietekmes novērst vai samazināt.

Jāpiebilst, ka Natura 2000 teritorijai - Gaujas Nacionālajam parkam ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns, kā arī individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kas plānojot pagasta teritorijas attīstību, tika ņemti vērā.

Kopumā jāsecina, ka Priekuļu novada Liepas pagasta teritorijas plānojuma 2005.-2017.g. grozījumi nav pretrunā ar dabas aizsardzības normatīviem un tā mērķi atbilst starptautiskajiem un nacionālajiem vides un dabas aizsardzības mērķiem.

Apkopojot visu iepriekšminēto var uzskatīt, ka, ja tiks ievērotas vides aizsardzības normatīvu un atbildīgo institūciju izvirzītās prasības, Priekuļu novada Liepas pagasta teritorijas plānojuma 2005.-2017.g. grozījumu īstenošana neatstās sliktāku ietekmi uz vides kvalitāti kā ir pašlaik. Tā realizācija neradīs būtiski ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām.